

Ideologia PLUS

I. Starea democrației în România

România a trecut prin câteva etape semnificative în istoria ei postcomunistă.

Am plecat, în 1989, de la cel mai atroce regim dictatorial din Europa. Regimul Ceaușescu s-a prăbușit brusc, printr-o revoluție sângeroasă. Reflexele partidului unic au fost preluate de Frontul Salvării Naționale. Am intrat într-o fază dominată de un conservatorism de stânga, explicabilă și prin dezindustrializare, pierderea locurilor de muncă, nesiguranță și greutatea oamenilor de a se adapta regulilor competiției în locul planificării etatiste.

Contraoferta politică a fost reprezentată de partidele istorice, care aveau memorie și cultură democratice. Uneori, și ele idealizau trecutul: nu perioada anilor 70, precum FSN, ci cea interbelică. Când au ajuns la putere în 1996, au optat clar pentru modernizare prin occidentalizare.

Cu câteva excepții naționalist extremiste, partidele românești au adoptat prin consens un proiect care s-a dovedit salutar: aderarea la NATO și integrarea în Uniunea Europeană. Pentru acest consens inspirat și pentru acțiunile politice care l-au concretizat, PLUS își exprimă gratitudinea față de toți cei care au contribuit semnificativ la realizarea lui. A fost o alegere politică strategică și o cotitură istorică excepțională.

Etapă de preaderare la Uniunea Europeană a însemnat un act de voință evidentă de adoptare a instituțiilor lumii democrațiilor consolidate, în contextul construirii și respectării statului de drept, cel puțin ca demonstrație de conformare formală (2000-2007). Aceasta a condus la plasarea României în rândul democrațiilor liberale, chiar dacă în partea de jos a clasamentului în care acestea sunt incluse.

După aderare, voința politică de integrare substanțială în sistemul de referință al democrațiilor consolidate a scăzut semnificativ în politica românească. Locul pe care s-a plasat România în clasamentul democrațiilor a fost din ce în ce mai jos, spre zona democrațiilor fragile și defecte.

În ultimii doi ani și jumătate, România a riscat să intre în rândul regimurilor hibride, în care există pluralism de formă, dar în care o grupare politică domină și se comportă discreționar, încercând să acapareze toată puterea și să încalce separația puterilor în stat și statul de drept.

Considerăm că ne aflăm într-o criză politică profundă.

II. Criza actuală

Faptul că traversăm o criză gravă e vădit de părăsirea masivă a țării de către milioane de compatrioți din generațiile tânără și matură, oameni activi și competitivi, creatori și producători de dezvoltare. Un fenomen de aceste proporții se produce doar în țări aflate în război sau în diferite alte dezastre umanitare. Care sunt cauzele care au condus la acest exod fără precedent, exact în etapa istorică în care România are cea mai bună poziție din istoria sa, când trăim în cea mai bună Românie posibilă, în sensul apartenenței ei la zona democrațiilor avansate: UE și NATO? De ce am ajuns la plecarea în pribegie și la perpetuarea unui cerc vicios al subdezvoltării? De ce acești oameni care au plecat și continuă să plece nu au reușit să facă o masă critică acasă astfel încât să modeleze și să tragă lumea noastră după ei?

Junimiștii ar fi spus că noi am preluat formal instituțiile și valorile care să ne modeleze după chipul și asemănarea democrațiilor avansate și prospere.

Eugen Lovinescu ar fi adăugat că, în loc să le facem să devină o a doua natură în metabolismul societății românești, un mod de a trăi, le-am distorsionat dramatic prin abuz de putere, corupție generalizată și contraselecție calitativă a celor care guvernează.

Sursele derapajelor grave nu vin din nimic specific românilor ca persoane. Cea mai clară dovadă că nu este nicio diferență între români și oricare alți cetățeni ai democrațiilor avansate este faptul că, dacă ei pleacă și își fac o viață și o profesie în altă țară, se poartă la fel ca și noii lor compatrioți și se adaptează repede cerințelor societății lumii în care au ales să trăiască.

Există o particularitate a acestei uriașe migrații actuale. Până la aderarea la Uniunea Europeană, în 2007, exodul s-a datorat prăbușirii industriale și pierderii locurilor de muncă din anii 90. Au plecat atunci, cu precădere, cei condamnați la șomaj și sărăcie. Ei au preluat mai ales munci slab calificate, indiferent de pregătirea anterioară. S-au destrămat familii. S-au produs drame sau tragedii, cele mai multe anonime. Dar cei plecați au reușit să lucreze, să câștige și să îi întrețină pe cei rămași acasă.

După aderare, respectiv în ultimii 12 ani, exodul i-a vizat inclusiv pe cei foarte calificați, care intră în profesii competitiv-performante (medici, asistenți medicali, specialiști în IT, ingineri, cercetători, profesori, muncitori cu calificări înalte). Ei nu erau și nu sunt cazuri sociale de sărăcie și disperare ca predecesorii, ci oameni care trăiesc pe propriile picioare, nu recurg la nepotism, pile, slugărnicie în fața șefilor și politicienilor. Nu vor și nu pot să trăiască, în calitate de profesioniști și cetățeni, în sistemul de privilegii de familie, de clan sau de partid. Sunt oameni care vor și pot să muncească performant, pot să facă față competiției pe piața internațională a muncii, dar vor să fie apreciați și răsplățiți după propriile lor rezultate. Sunt oameni care vor să fie conduși, organizați și orientați de oameni care le seamănă și știu să facă strategii manageriale bune și productive pentru domeniul lor. Sunt oameni care își plătesc corect impozitele și taxele, sunt creatori de buget public. Dar vor să știe clar și onest pe ce își planifică politicienii în campanii să le cheltuiască banii și cum o fac, odată veniți la guvernare. Vor să știe că în statul lor nimeni nu

este nici mai presus de lege. Cu alte cuvinte, cred că democrația și statul de drept sunt două fețe ale aceleiași monede. Sunt oameni care au ajuns să se simtă străini în propria țară.

Atât cei plecați, cât și cei rămași împărtășesc speranța comună, pe care o reiau la toate alegerile, că România poate să fie o țară înspre care oamenii să vină, nu una din care prea mulți vor să plece. Uneori însă această speranță scade până la disperare, cum a fost cazul alegerilor din primul deceniu după adererea la UE, când rata participării la legislație a scăzut dramatic.

Pe listele celor mai multe partide politice, indiferent de nume, au fost mulți oameni corupți, incompetenți, pescuitori în ape tulburi. Aceasta a determinat absenteismul la vot și, odată cu el, câștigul electoral mare al celor care au exercițiul motivării propriei clientele politice care trăiește în special din pile, relații, aranjamente obscure. Baronii locali au suficientă putere încât să influențeze cu precădere pe cei a căror supraviețuire este mereu amenințată din cauza sărăciei, a lipsei accesului la dezvoltare, sau pe cei care se lasă influențați de spaime colective induse prin controlul asupra unei părți a mass-media.

În mod deosebit, dar nu exclusiv, PSD are un comportament sistematic de partid unic și tentacular, cu pornirea de a-și difuza puterea prin distribuirea politică a posturilor de conducere și execuție până la nivelul unei grădinițe sau al unui dispensar. Acest tip de comportament tentacular conduce la o mare dependență politică, la îngrădirea exercitării drepturilor și libertății profesionale și, în consecință, la o denaturare gravă a scopurilor oricărei instituții care nu mai este orientată către cei pe care îi deservește: elevi, pacienți, contribuabili etc., ci către nevoile și interesele partidului aflat la putere.

În astfel de instituții deturnate, oamenii onești, serioși, bine calificați și merituoși se simt înăbușiți, umiliți și frustrați. Mulți nu își găsesc locul în cultura organizațională coruptă și pleacă din țară. Cei care rămân au potențialul profesional inhibat. Sunt condamnați la stagnare, rutină și subdezvoltare. Rezistă mai ales individual, cu puține speranțe că vor putea munci în instituții în care rezultatele adevărate, exprimate în eficiența deservirii și a mulțumirii celor pentru care lucrează, vor conta cu adevărat în evaluare și promovare.

Iată care e rădăcina răului social care face oamenii să plece sau să se resemneze. Iată care e sursa sistematică a subdezvoltării noastre politice, sociale, educaționale, culturale, științifice și economice. *Propunem ca ofertă ideologică și politică un nou contract social bazat pe libertate și dreptate, garantarea proprietății, merit individual, responsabilitate, unitate și solidaritate.*

III. Valorile și credințele pe care le împărtășim

- **România este statul tuturor cetățenilor săi, precum și a celor care aleg să trăiască pe teritoriul ei.** Prin urmare, în structurile sale politice, ei și interesele lor trebuie reprezentate proporțional, ca femei și bărbați, din perspectivă civică, teritorială și după alte criterii considerate relevante în privința reprezentării și participării politice.
- Împărtășim convingerea profund liberală potrivit căreia **toți oamenii se nasc liberi și egali în drepturi**, indiferent de sex, rasă, etnie, religie, clasă, dizabilitate, nivelul veniturilor sau alte diferențe care ar mai putea fi imaginate și care ar îngreuna sau nega drepturi civile și politice.
- Credem că, pentru ca drepturile să fie exercitate de către toți membrii societății, este necesar în unele cazuri să existe și să se aplice politici anti-discriminare și pentru egalitate de șanse. Susținem fără ezitare politici de diminuare a sărăciei și polarizării sociale.
- Considerăm că o societatea trebuie să construiască un **echilibru corect între libertate și dreptate**. Credem că libertatea este sursa esențială a creativității umane, a inițiativei individuale, a dezvoltării personale și a societății, dar și a responsabilității fiecăruia pentru sine, familie, comunitate și pentru generațiile viitoare.
- Știm că exercitarea libertății și a drepturilor nu este accesibilă tuturor, fie din pricina unor prejudecăți și discriminări, fie din motive legate de sărăcie, marginalizare, lipsa accesului la educație și sănătate. Mai ales la ora actuală, exercitarea drepturilor și libertăților este îngreunată dramatic pentru că instituțiile, cutumele, practicile sociale sau economice degenerază, sub influența unei clase politice care acționează după bunul plac și în interes personal, creând astfel un climat corupt care distorsionează competiția, îngreunează accesul la resurse publice pentru cei care nu sunt în poziții de putere, nu răsplătește meritul, ci pe cei care au puterea și pe clienții lor. Acesta este, la ora actuală, viciul de fond al societății românești.
- Considerăm că nedreptatea, consecința unui climat de corupție endemică, este sursa principală a subdezvoltării noastre. Din această cauză, România este încă o țară în care cei serioși, harnici, competitivi, capabili să acționeze după reguli, nu își găsesc locul, sunt frustrați și dezolați, foarte mulți alegând calea plecării înspre țări în care oamenii ca ei își găsesc locul.
- Fiindcă onestitatea și afirmarea demnă sunt politic distorsionate, resursele pentru cei aflați în nevoie, pentru copii, persoane cu dizabilități și pentru cei vârstnici se împuținează dramatic, producând riscuri de sărăcie, abandon, suferință și excludere socială.
- Fiindcă **împărtășim valorile eticii liberale**, care pune în centrul filosofiei ei libertatea, drepturile individuale, *proprietatea, respectarea cuvântului dat, domnia legii* și utilizarea responsabilă a resurselor publice, noi considerăm că toate instituțiile statului sunt numai instrumente pentru asigurarea drepturilor și în serviciul cetățenilor și că ele trebuie construite ca atare, nu cu scopul de a asigura privilegiu, poziții sociale, venituri mari și

avantaje de status celor care dețin poziții de putere în interiorul lor, așa cum se întâmplă acum.

- S-ar putea spune că politicienii și funcționarii publici sunt prestatori de servicii de guvernare și trebuie selectați, apreciați, și retribuiți în funcție de capacitatea de a le presta și de rezultatele prestației lor.
- Credem că este momentul ca democrația de la firul ierbii să prevaleze și să dea conținut instituțiilor specifice. Din acest motiv, noi considerăm că resursele, particularitățile și interesele oamenilor sunt cel mai adecvat cunoscute de către fiecare dintre ei, dar că nu pot să și le promoveze fără acțiune colectivă. Această acțiune este necesară și trebuie să plece de la comunități de interese și competențe, formate voluntar de către persoane care vor și pot să își pună problemele, nevoile și preferințele pe agenda civică și politică. Noi credem că niciun centru de putere nu cunoaște mai bine nevoile și resursele decât oamenii înșiși și că deocamdată statul nu le poate contura interesele mai bine decât comunitățile civice formate voluntar. PLUS este de altfel rezultanta politică a unei largi rețele de comunități civice și tematice, organizate în Asociația Platforma România 100 (RO 100), unite printr-un set comun de valori și principii. PLUS consideră construcția capitalului social, prin intermediul unor astfel de comunități, ca având un rol cheie în dezvoltarea viitoare și vede buna relație cu societatea civilă ca fiind crucială pentru construcția politică propusă.
- Ne așezăm ideologic în familia liberalismului fundamentat etic, considerând valorile liberalismului politic și civic, nevoia de dreptate, dar și securitatea socială ori sănătatea, la fel de importante ca proprietatea individuală și competiția liberă. Piața liberă și proprietatea privată sunt esențiale pentru a genera și asigura prosperitatea și libertatea individuală și colectivă. Ele nu garantează întotdeauna bunăstarea fiecăruia dintre noi. De aceea considerăm că acțiunea comunitară, prin cooperare altruistă și solidară, sunt pietre de hotar în construirea unei lumi libere și drepte pentru cât mai mulți oameni cu putință.
- Credem că nu există democrație consolidată fără **respectarea libertății de exprimare și a statului de drept de către orice persoană**. Dacă statul de drept este nesocotit de către deținătorii puterii, democrația devine un ritual gol de conținut și este menită doar să legitimizeze electoral pe cei care îl încalcă. Este o democrație pur electoralistă.
- Nu credem că tehnocrația este o soluție politică. Este doar un răspuns conjunctural la situații de criză și nu se poate substitui democrației. Dar **credem în guvernări competente și în implicarea specialiștilor în diagnoză și în proiectarea politicilor publice**. Considerăm că impostura și amatorismul în politică sunt falimentare pentru orice țară.
- Noi vom face tot ce ne stă în putință să **plasăm România în rândul democrațiilor liberale**, în perspectivă, a celor **consolidate**.
- Vedem România în centrul Uniunii Europene, alături de statele membre care cred în valorile europene fondatoare, în continuarea pragmatică a procesului de integrare și în rolul global al Uniunii. O Uniune Europeană puternică include în mod necesar o Românie puternică și invers.

- Vom face tot ce ne stă în putință ca România să devină o țară în care oamenii vor să revină și să trăiască, pentru că vor găsi în instituțiile ei un climat bun pentru propria lor dezvoltare, afirmare, siguranță și demnitate.

IV. Cum ne raportăm la alte orientări ideologice

PLUS e un partid de centru, care subscrie valorilor liberalismului și democrației și e atașat de domnia legii.

În condițiile în care formele iliberale ale democrației, ba chiar tendințe autoritariste câștigă teren în România, ca și în alte țări din Uniunea Europeană, socotim că este o datorie de conștiință să promovăm liberalismul politic și civic, prin urmare, tipul de liberalism fundamentat pe valori etice.

1. Cu cine ne putem alia?

În calitate de partid care împărtășește valorile liberalismului și democrației consolidate, credem că politica nu înseamnă doar rezolvarea conflictelor între grupurile de interese, ci și respectarea unor valori, PLUS se poate alia conjunctural și poate să facă alianțe strategice pe termen lung, la nivel național sau european, cu grupări și partide care respectă pluralismul politic și democrația consolidată, chiar dacă se delimitează de aceste ideologii prin trăsături care îl particularizează.

- Neoliberalismul

Piața liberă, ca și proprietatea privată, nu sunt scop în sine, ci mijloace care s-au dovedit infinit mai stimulative pentru dezvoltare și bunăstare materială decât proprietatea de stat și etatismul dirijist care planifică nevoile oamenilor, îngrădindu-le libertatea de alegere și inițiativă.

Neoliberalismul economic nu trebuie aplicat într-o manieră pur utilitaristă. E nevoie de asigurarea unei competiții corecte pe piață. Trebuie eliminate barierele de acces la resurse și oportunități și promovată egalitatea de șanse.

În era tehnologiei digitale, vor dispărea tot mai multe locuri de muncă tradițional consacrate de epoca industrială. Asistăm la o așa numită a patra revoluție industrială, cu mutații importante la nivelul structurii sociale, în care oportunitățile sunt foarte diferite în societate. În aceste condiții este evident că sunt necesare, pe de-o parte, investiții în tipuri de educație care asigură flexibilitatea și creativitatea, precum și în crearea de locuri de muncă specifice etapei tehnologice actuale, iar pe de alte parte politici sociale și economice care să permită conversia profesională, formarea continuă, protejarea anumitor categorii vulnerabilizate de aceste schimbări

În absența acestora, oamenii vor ieși de pe piața muncii, vor avea o nesiguranță materială și socială pronunțată, vor ezita să își facă familii, vor intra în criză în lipsa unui rost în viață, unii vor tinde spre comportamente anomice.

Dacă o mare parte din oameni nu vor avea venituri proprii, cererea de bunuri și servicii scade și odată cu aceasta se prăbușesc numeroase firme, indiferent de dimensiunile și puterea lor. Prin marginalizarea sau excluderea unei părți importante a cetățenilor ei (cca. 34% din populație în anul 2018 în România), societatea nu va putea susține alocarea optimă a resurselor și nu își va putea atinge potențialul. Din acest punct de vedere altruismul completează efectul benefic al pieței în asigurarea prosperității în societate.

Noi credem că, în perspectivă, dacă firmele, companiile, marile corporații nu vor sprijini politici de promovare și creare a noi de locuri de muncă, care să asigure bunăstare pentru o parte covârșitoare a societății, ele își subminează propriile lor interese fiindcă nu vor mai avea cui vinde. Prin urmare, PLUS se raliază orientărilor și grupărilor care promovează politici de responsabilitate corporatistă, și nu un proces de globalizare oarbă la consecințele sociale.

PLUS este și va rămâne atașat europenismului și cosmopolitismului și încurajând buna cooperare între statele și popoarele lumii, precum și acțiunile de cooperare activă cu organismele internaționale care au impact global. Dar pentru ca să poată face aceasta, e în primul rând necesar să acționeze la nivel național pentru compatibilitatea și integrarea substanțială a României în rândul societăților celor mai evolute politic, civic, cultural și economic.

- **Social-democrația**

PLUS apreciază unele abordări social-democrate în ceea ce privește diminuarea semnificativă a polarizării sociale, distribuirea mai dreaptă a resurselor publice, politici de incluziune a grupurilor defavorizate, încurajarea spiritului comunitar și aprecierea solidarității sociale.

Social-democrația a avut succes în țări cu democrație consolidată și prosperitate economică avansată. În România, din păcate, nu avem în oferta politică un tip de partide care să ofere valori, norme și politici specifice democrațiilor consolidate. Unul dintre motive este cel legat de redistribuirea clientelară și nu echitabilă a bunurilor publice. Un alt motiv este că eficiența politică a social-democrației depinde de redistribuirea prosperității, nu a precarității economice, aceasta din urmă conducând la generalizarea sărăcirii celei mai mari părți din populație și la crearea unei categorii privilegiate care își extrage averea grație acaparării puterii de distribuție a resurselor publice. Pe scurt, o astfel de politică s-a dovedit creatoare a unui model social în care lumea se împarte în privilegiați care își sfidează semenii și legile și cetățeni captivi, aflați la mâna puterii.

Ne vom putea alia punctual cu grupări politice care promovează în chip autentic valorile social-democrației europene.

- **Feminismul**

PLUS își însușește feminismul liberal ca parte doctrinară constitutivă. PLUS sprijină paritatea, echitatea de gen, politicile care sporesc în chip veritabil, nu pe hârtie, egalitatea de șanse între bărbați și femei, ca și drepturile reproductive ale femeilor.

PLUS sprijină acțiunile prin care sunt diminuate și eliminate violența și abuzurile împotriva femeilor. PLUS pune în aplicare principiul constituțional al egalității de șanse, precum și legea

care îl detaliază, ambele fiind, până la ora actuală, existente doar de formă. Se delimitează însă de formele de manifestare care denotă un comportament discriminator față de bărbați, partidul rămânând constant fidel valorilor umaniste aplicate nediscriminatoriu, indiferent de gen.

- **Creștin-democrația**

PLUS respectă rolul creștin-democrației în crearea și evoluția Uniunii Europene și susține ideea extinderii UE, a cooperării transnaționale promovate de creștin-democrați, pionieri ai creării Uniunii, promotori ai extinderii acesteia și ai integrării instituționale. Bazându-se pe crearea și rolul comunităților, PLUS este afîn cu ideea de subsidiaritate, inclusiv atunci când e vorba despre comunități tematice și de interese, menite să construiască proiecte civice și politice. Împărtășește, de asemenea, ideea egalității de șanse, îmbrățișată de familia populară europeană în sânul căreia creștin-democrații au un rol major. Își păstrează însă o relație mai puternică cu individualismul etic decât cu comunitarismul de tip creștin-democrat și se distanțează de accentele conservatoare excesive ale unor grupări creștin-democrate.

- **Conservatorismul**

Conservatorismul este o ideologie democrată care valorizează siguranța, stabilitatea, ordinea, tradiția și transformările lente și organice. Tradițional, această ideologie se plasează în dreapta spectrului politic. Este însă dificil să delimităm ce poate să însemne conservatorismul într-o țară care a ieșit din comunism la finele lui 1989. Tradiția de o jumătate de secol era preponderent cea a stângii extreme, respectiv comunismul. În consecință, este greu de precizat la ce fel de stabilitate, creștere lentă și tradiție ne putem referi, în contextul unei dominații a conservatorismului de stânga și al unei memorii minoritare în privința celui de dreapta, din perioada interbelică. Când o țară se reformează din temelii, locul prefacerilor lente și al stabilității este foarte îngust. Există însă teme conservatoare comune în spațiul românesc și în cel al occidentului, îndeosebi cu sursă religioasă. Cele mai multe se concentrează în jurul drepturilor reproductive, a drepturilor la căsătorii sau uniunilor consensuale, al adopțiilor și al relației între stat și culte. Sunt teme vulnerabile, greu de tranșat. Adoptând *valorile etice ale liberalismului*, noi credem că oamenii trebuie să își păstreze libertatea de a decide în legătură cu viața lor privată. În consecință, vom sprijini planificarea familială, educația și politicile pentru parentalitate responsabilă, vom sprijini familiile, în diversitatea lor, inclusiv pe cele monoparentale și pe cele care se bazează pe uniune consensuală.

- **Ecologismul**

Împărtășim, împreună cu ecologiștii, convingerea că și generațiile viitoare au drepturi și că noi, cei care trăim acum, vom utiliza responsabil resursele, vom pune în valoare biodiversitatea și nu vom degrada mediul. În acest sens, vom descuraja și sancționa drastic activitățile care conduc la degradarea sau distrugerea aerului, apelor, pădurilor, solului, la dispariția speciilor. Vom încuraja dezvoltarea tehnologiilor alternative, bazate pe resurse regenerabile și nepoluante, dar și educația ecologică a populației. Vom urmări permanent echilibrul durabil între nevoia de a exploata acum resurse naturale neregenerabile și dreptul generațiilor viitoare la aceste resurse. Considerăm că

dezvoltarea durabilă trebuie să devină componentă a oricărei politici, indiferent de orientarea ideologică. Problemele de mediu depășesc net granițele oricărei țări, căci această planetă ne găzduiește, hrănește, adăpostește pe toți deopotrivă. În acest sens, PLUS descurajează orice politici economice prin care mediul înconjurător este otrăvit, devastat sau văduvit de traiul simbiotic al tuturor speciilor.

2. Ce alianțe vom evita?

PLUS va evita orice cooperare cu grupări și partide din România sau de la nivel european, după cum urmează:

- **Nu vom coopera cu populiștii**, întrucât sunt demagogi, înșală deliberat și programatic electoratul.
- **Nu vom coopera cu extremiștii naționaliști. Naționalismul** poate să aibă manifestări civice și patriotice, relativ benigne în raport cu democrația și statul de drept. O asemenea manifestare o considerăm acceptabilă. Nu susținem niciun fel de manifestări etniciste, extremiste și intolerante, de tip șovin și xenofob. Respingem politicile suveraniste, cele ce vor să scoată anumite state din Uniunea Europeană și neagă întregul corp de valori și instituții construite de către aceasta. În consecință, un astfel de naționalism îl asimilăm extremismelor și nu ne putem alia cu grupări cu astfel de comportamente politice.
- **Nu vom coopera cu grupări care încurajează multiculturalismul colectivist**, bazat pe drepturi colective și cutume de clan, impuse indivizilor, în dauna drepturilor individuale. Aceasta este valabil atât în privința atitudinii noastre față de grupările ultra-tradiționaliste din România, cât și față de posibilele comunități de emigranți care vor să impună membrilor lor cutume incompatibile cu valorile democrațiilor liberale și, prin aceasta, încalcă statul de drept. PLUS încurajează multiculturalitatea în limitele fixate de principiile și valorile liberalismului etic, dar descurajează tirania unui grup asupra membrilor săi, precum și tentativele de a submina achizițiile democrațiilor moderne.

PLUS respinge, atât la nivel național, cât și european, **ideologiile extremiste**, bazate pe un adevăr unic, pe desființarea competiției politice prin tendințe totalitare, indiferent dacă aceste grupări sau partide au fundamente laice sau religioase. PLUS nu acceptă alianțe cu partide și **grupări fasciste, comuniste sau fundamentaliste**, între acestea și valorile democrațiilor liberale existând incompatibilitate de natură.